

Indianerna som köpte Hard Rock Café:

SEMINOLERNA GAV SIG ALDRIG

Seminol som hanterar en alligator. Från miccosukee-indianreservatet Forty Mile Bend, beläget i Everglades, väster om Miami längs Tamiami Trail i Florida. Foto: Lars Lindgren

[USA: Seminoler] Seminolindianer i Florida betalade kring årsskiftet 6,5 miljarder kronor för hamburgerrestaurangkedjan Hard Rock Café, inkluderande 124 restauranger, fyra hotell och två konsertlokaler. Hur var det möjligt? Och vilka är egentligen seminolerna?

Redan 10 000 före Kristus ska det ha levt indianer i det som nu kallas Florida. Seminolerna är ett indianfolk som idag lever i Florida, Arkansas och Oklahoma. Deras språk tillhör muskogeefamiljen.

Seminolerna är en del av en stamkonfederation av creekindianer. På 1700-talet anses de ha rört sig in i Florida, som var koloniserat av spanjorer sedan 1513. De delade land med en grupp indianer som talade ett språk kallat mikasuki. De två grupperna bands samman och blev kända som seminoler, vilket betyder "bortsprungna".

Redan 1565-1670 hade den ursprungliga indianbefolkningen i provinsen minskat med 80 procent på grund av krig och sjukdomar. 1704-1708 inleder England krig med Spanien. Parallellt förslavas och dödas tusentals indianer.

1763 erövrades Florida av britterna. Det ställde till problem för de amerikanska nybyggarna. När svarta slavar flydde från

nybyggarna fann de skydd hos seminolerna. Detta ledde till flera krig. Följden blev att Spanien fick lämna Florida till USA. Och 3 000 seminoler tvingades flytta från Florida till Arkansas och till creekreservatet i Oklahoma.

Det tredje och sista seminolkriget hade syftet att hitta de seminoler som fanns kvar i Florida.

Osceola och Abiaka

Under dessa år på 1830 och -40-talet gjorde sig två seminolledare mycket kända: Den berömda krigaren Osceola, även kallad William Powell och en medicinman, Abiaka, eller Sam Jones. Osceola genomförde mästertligt strider

mot fem förbluffade USA-generaler, dödade myndigheternas indianagent och bestraffade dem som samarbetat med de vita.

Osceola blev en symbol för seminolernas ovilja att kapitulera. Han var kanske inte en av de största ledarna, men fick stort inflytande när det gällde seminolernas krigshandlingar, på grund av sin talekonst och sitt mod i strid.

Osceola lurades i en fälla av general Thomas Jessup, greps till slut och kastades i fängelse i Charleston i Sydkarolina. När han dog där 1838 var han en av de mest kända indianerna i världen. Osceolas namn fanns då på alla dagstidningars förstasidor.

Den mindre kände medicinmannen Abiaka/Sam Jones ledde seminolerna i flera slag och anses ha försatt seminolkriegen i krigsraseri på magisk väg. Han påstås ha varit viktigare för seminolernas krigsorganisation än Osceola.

Den gamle Abiaka var den enda av de viktiga seminolledarna som envist stannade i Florida. Han avvisade från Stora Cypresssträsket, på en plats inte långt från ett av dagens seminolsamhällen, varje form av vapenvila, kompromiss eller kapitulation.

Ingen kapitulation!

I maj 1842, när en frustrerad USA-president, John Tyler, avblåst militäraktionerna mot seminolerna hade över 20 miljoner dollar gått åt, 1 500 amerikanska soldater dött - och fortfarande hade inget formellt fredsavtal undertecknats.

Det var det dyraste militära företaget i USA:s unga historia. Men det var inte slut med det. 13 år senare angreps en spaningsgrupp från USA-armén, ute efter Abiaka och andra seminolgrupper, av seminoler under ledning av Billy Bowlegs. Hela nationsreserven av militär sattes in för att få tag på dem.

Billy Bowlegs greps och deporterades. Men till skillnad från hur det gick med andra indianfolk kunde USA-regeringen inte framtvinga en kapitulation från seminolerna. Historiker menar att det bara kan ha varit några hundra seminoler kvar; män, kvinnor och barn, som gömde sig i Evergladesträsket i södra Florida.

Men inga förolämpningar, inga erbjudanden om boskap eller landområde, ingen sprit och ingen Gud, kunde locka fram de sista seminolerna från sina gömslen. USA deklarerade därför att kriget var

slut, fastän något fredsavtal aldrig skrevs under, och gav upp.

Överlevnaden till vardags

De överlevande seminolerna i Florida bestod av två huvudfraktioner: dels maskokispråkiga som levde nära Okeechobeesjön och dels de som talade hitchiti, ett besläktat språk även kallat miccosukee eller seminole, och levde i söder.

Seminolerna levde vidare i svårtillgängliga delar av Florida i små traditionella läger med palmbladstäckta *chickees* gjorda av cypresssträd, isolerade från staten Florida och resten av världen långt in på 1900-talet. Och detta långt efter det att de flesta indianfolk kulturellt nästan utplånats och utsatts för religiösa omvändningsförsök!

Ättlingarna till dessa sista indianska motståndare är de som idag ingår i Floridas seminoler, miccosukeefolket i Florida och andra oberoende eller traditionella seminoler.

Jakt och fiske var viktigt för seminolernas överlevnad. Deras kläder var dekorerade med färggranna tygbitar som imiterade spanjorernas klädsel.

Från och med 1890 hade fredlig handel pågått mellan seminoler och vita i Everglades. Under 1920-talet expanderade det västerländska samhället i södra Florida. Seminolerna förlorade marker till nybyggare och turister. De tvingas gradvis in i lönearbete. Seminolerna blev

jordbruksarbetare och färggranna inslag i turismindustrin.

Idag har seminolerna även miljöprojekt för att rädda det ekosystem som de ser som en garant för sin kultur. "Om landet dör så dör vårt folk", säger de.

"Vi vill säkra framtiden"

1979 öppnade seminoler en bingohall på ett reservat i orten Hollywood i Florida. Det blev starten för det som kallats indiankasinon, som idag ger miljardavkastning.

Ättlingarna till Osceola och Abiaka har tvingats ändra livsstil sedan kulorna flög för 160 år sedan. Striderna utkämpas idag i rätttegånssalar där seminolfolket fortsätter kämpa för sin självständighet. Utmaningen är att upprätthålla seminolkulturen samtidigt som man verkar i den vanliga samhällsekonomin. Här ses seminolerna av vissa som en förebild för många andra indianfolk i USA.

Max Osceola, vice ordförande ibland dagens Floridaseminoler, säger i ett reportage i tidningen Aftonbladet av Per Bjurman den 1 januari 2007, apropå köpet av Hard Rock Cafékedjan:

- Vi vill säkra framtiden för våra barn, för nästa generation seminoler. Därför ser vi oss om inte bara i USA. Vi har ögonen på verksamheter i hela världen.

- Vi ska köpa tillbaka vad våra förfäder sålde. Hamburgare för hamburgare.

Henrik Persson

FAKTA

Information från:

Per Bjurman:

"Nu tar de över USA. Indianstammen ska köpa tillbaka sitt land med kasinopengar." Artikel i Aftonbladet 1 januari 2007.

Jennifer Segar, som baserat sig på:

"Brief Summary of Seminole History." Internet. 7 Oct. 1998

"Seminole." The New Encyclopedia Britannica. 1994. ed.

"Seminole." The World Book Encyclopedia. 1995. ed.

www.seminoletribe.com/history/surrender.shtml

Kontakt:

Seminole Tribe of Florida (hemsida se ovan)

6300 Stirling Road

Hollywood, Florida 33024

Tel: (800) 683-7800

Frågor och synpunkter: comments@semtribe.com

